

Brusel 10. června 2015
(OR. en)

9422/1/15
REV 1

LIMITE

JAI 405
CFSP/PESC 202
COSI 60
COPS 162
ENFOPOL 129
COTER 70
SIRIS 40
FRONT 112
CATS 60
EDUC 196

POZNÁMKA

Odesílatel:	Protiteroristický koordinátor EU
Příjemce:	Rada / Evropská rada
Předmět:	Opatření navazující na prohlášení členů Evropské rady ze dne 12. února 2015 o boji proti terorismu: zpráva o provádění opatření

V prohlášení o boji proti terorismu ze dne 12. února 2015 členové Evropské rady stanovili ambiciózní agendu založenou na třech pilířích: zajištění bezpečnosti občanů, předcházení radikalizaci a ochrana hodnot a spolupráce s našimi mezinárodními partnery. Vyzvali Radu, aby do červnového zasedání Evropské rady předložila zprávu o podrobnostech provádění těchto priorit.

Evropská komise mezitím dne 28. dubna 2015 přijala Evropský program pro bezpečnost, v němž je boj proti terorismu označen za jednu z priorit a který podporuje řadu směrů, jež hlavy států a předsedové vlád v prohlášení stanovili.

Dne 9. února 2015 přijala Rada pro zahraniční věci pod vedením vysoké představitelky, místopředsedkyně Komise Federicy Mogheriniové ambiciózní závěry o boji proti terorismu v zájmu posílení spolupráce se zeměmi severní Afriky, Blízkého východu a Perského zálivu, s Tureckem a s balkánskými zeměmi.

I. ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI OBČANŮ

Na návrh lotyšského předsednictví se Rada pro spravedlnost a vnitřní věci (ministři vnitra) na zasedání dne 12. března 2015 rozhodla zaměřit na čtyři prioritní oblasti, aby bylo do června dosaženo hmatatelného pokroku: posílené uplatňování schengenského rámce, intenzivnější sdílení informací a posílení operativní spolupráce, boj proti nedovoleným střelným zbraním a posílení schopností oznamování internetového obsahu, zejména v rámci Europolu. Za prioritu byla rovněž označena práce na směrnici týkající se jmenné evidence cestujících EU (PNR).

1. Směrnice o jmenné evidenci cestujících (PNR)

Ve svém usnesení o protiteroristických opatřeních ze dne 11. února 2015 se Evropský parlament zavázal „*usilovat o dokončení směrnice EU o jmenné evidenci cestujících do konce roku*“, čímž překonal dlouhotrvající patovou situaci ohledně návrhu¹. Po tomto prohlášení předložil příslušný zpravodaj dne 26. února 2015 revidovaný návrh zprávy obsahující 47 změn, v níž bylo zejména navrženo omezení oblasti působnosti, zkrácení doby uchovávání údajů, zahrnutí letů uvnitř EU a jmenování vnitrostátních inspektorů ochrany údajů. Ve stanovené lhůtě, tedy do 1. dubna 2015, bylo předloženo dalších 791 změn, z čehož vyplývá, že navzdory přijatému usnesení existují v Parlamentu velmi odlišné názory na budoucí podobu směrnice o jmenné evidenci cestujících. Z toho rovněž vyplývá, že tento důležitý dokument bude ještě vyžadovat rozsáhlou legislativní práci. Uvedený návrh projedná dne 4. června 2015 Výbor Evropského parlamentu pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE).

¹ Návrh Komise týkající se systému jmenné evidence cestujících v EU byl předložen v únoru roku 2010. V dubnu roku 2012 se Rada dohodla na obecném přístupu. Zpravodaj Evropského parlamentu vydal svou zprávu dne 14. února 2012, avšak hlasování ve výboru LIBE se uskutečnilo až 24. dubna 2013. Výsledkem hlasování bylo zamítnutí návrhu Komise, přičemž většina v počtu 30 hlasů byla proti a 25 hlasů bylo pro. Dne 12. června 2013 vrátilo plenární zasedání dokument zpět výboru LIBE.

Výbor LIBE zatím nestanovil datum hlasování o návrhu zprávy, v níž bude vymezen mandát k jednání, který tento výbor Evropského parlamentu udělí zpravodaji k zahájení neformálních dialogů. Rada je i nadále pevně odhodlána dosáhnout dohody co nejdříve.

Europol předložil svůj postoj k otázce, jak mohou jeho infrastruktura pro výměnu informací a databáze informací o trestné činnosti napomoci tomu, aby příslušné vnitrostátní orgány maximálně využívaly cílených informací z PNR, získaly lepší přehled založený na zpravodajských poznatcích a rovněž odstranily bezpečnostní nedostatky, jež by nebylo možné řešit pouze na úrovni vnitrostátních systémů jmenné evidence cestujících (vzájemným propojováním a získáváním dalších informací nadnárodní povahy).

2. Posílené uplatňování schengenského rámce

Hlavy států a předsedové vlád vyzvali k okamžitému zahájení „systematických a koordinovaných kontrol fyzických osob, které požívají práva volného pohybu, za pomoci databází relevantních pro boj proti terorismu na základě společných ukazatelů rizik“ a uvedli, že „Komise by měla za tímto účelem urychleně vydat operační pokyny“.

Rada pro spravedlnost a vnitřní věci se dne 12. března 2015 dohodla, že bezodkladně zavede na vnějších hranicích systematické kontroly cestovních dokladů a osob požívajících práva volného pohybu podle právních předpisů Unie s využitím příslušných databází (zejména databází SIS a SLTD) a na základě přístupu založeného na posouzení rizik, a vyzvala Komisi, aby nejpozději do června 2015 vypracovala společné ukazatele rizik, jež budou členské státy využívat při svém posuzování rizik (viz diskusní dokument předsednictví 6891/15 a výsledný dokument 7166/15). To znamená, že členské státy by měly tyto systematické kontroly bezodkladně zavádět na základě vnitrostátních ukazatelů rizik a poté, co budou k dispozici, by měly začít používat také společné ukazatele rizik. Komise byla vyzvána, aby do konce května 2015 začlenila výše uvedená opatření týkající se kontrol osob a cestovních dokladů do schengenské příručky. Toto koordinované provádění bude na základě společných operačních pokynů podporovat agentura Frontex. Členské státy byly požádány, aby o provádění výše uvedených kontrol podávaly zprávy předsednictví a Komisi. Pokrok v provádění bude posuzovat Pracovní skupina pro hranice.

1) Pokud jde o zesílené kontroly příslušných databází a schopnost členských států je provádět, vydala Komise neformální doporučení² a uspořádala dvě odborná zasedání (jedno na začátku února a druhé v polovině dubna) a rozeslala dotazník. Na základě příspěvků členských států předložila Komise dne 8. května 2015 Pracovní skupině pro hranice souhrn prováděcích opatření přijatých členskými státy, a to za účelem přípravy zprávy pro zasedání Rady SVV konající se v polovině června 2015. Dosažené výsledky lze shrnout takto:

Pokroku bylo dosaženo v oblasti zvýšení kontrol příslušných policejních databází a databází dokladů na základě posouzení rizika. Většina členských států uspořádala pro operační jednotky akce ke zvýšení informovanosti, řada členských států vyvinula produkty pro analýzu rizik a některé z nich zdůraznily posílenou spolupráci mezi vnitrostátními pohraničními a zpravodajskými službami. Mezi členskými státy existují rozdíly na technické i politické úrovni, například pokud jde o možnost provádění souběžných kontrol v SIS a SLTD a možnost samostatných konzultací údajů týkajících se cestovních dokladů a osob, nebo pokud jde o dobu odezvy na konzultaci příslušných databází a vývoj vnitrostátních produktů pro analýzu rizik zohledňujících problematiku zahraničních teroristických bojovníků, jakož i investování do vybavení.

Komise bude do června aktualizovat schengenskou hraniční příručku s cílem vyjasnit výklad čl. 7 odst. 2 Schengenského hraničního kodexu, jakož i požadavky na kontroly na vnějších hranicích schengenského prostoru.

2) Postupuje práce na společných ukazatelích rizik. Na základě posledního zasedání, které dne 26. února 2015 Komise k této otázce uspořádala, a příspěvků členských států vypracovala Komise návrh ukazatelů rizik. Europol tento návrh společných ukazatelů rizik sloučil se seznamem ukazatelů vypracovaným pracovní skupinou Dumas a bude příslušné dokumenty pravidelně aktualizovat v úzké konzultaci se zúčastněnými subjekty. Komise očekává, že před uvedeným zasedáním Rady pro spravedlnost a vnitřní věci práci na společných ukazatelích rizik dokončí. Frontex zavede ukazatele rizik do praxe a bude koordinovat provádění systematictějších kontrol ze strany členských států.

² Dokument 16880/14, dále rozpracován v únoru 2015 v dokumentu 6891/15.

3) Dne 18. prosince 2014 se Pracovní skupina pro schengenské záležitosti (SIS/SIRENE) dohodla na konkrétních doporučeních uvedených v dokumentu 14523/3/14 REV 3, jejichž cílem je zlepšit využívání Schengenského informačního systému v souvislosti se zahraničními teroristickými bojovníky. Některá z opatření byla určena příslušným orgánům členských států, jiná by pak měla být prováděna na úrovni EU.

Pokud jde o opatření na centrální úrovni, Komise pozměnila příručku SIRENE³ a aktualizovala Schengenský informační systém tak, aby zřetelně zobrazoval informaci o tom, že doklad použitý pro cestovní účely byl zneplatněn, a aby zajišťoval rychlejší a cílenější výměnu informací o zahraničních teroristických bojovnících a nebezpečných pachatelích trestné činnosti.

Provádění doporučení určených orgánům členských států probíhá a záležitostí by se měla dále zabývat Pracovní skupina pro schengenské záležitosti (SIS/SIRENE).

3. Posílení prosazování práva a sdílení informací v oblasti justice a operativní spolupráce

Europol

Došlo ke značnému kvantitativnímu i kvalitativnímu nárůstu příspěvků pro účely kontaktního místa „Travellers“ v rámci protiteroristického analytického pracovního souboru. V některých případech existují právní a organizační omezení, která partnerům nedovolují sdílet informace. Pokud jde o „propojení“, Europol zkoumá různé možnosti a připravuje protiteroristicky zaměřený komunikační systém založený na stávajícím systému SIENA, který by přímo propojil protiteroristické jednotky členských států s Europolem a tyto jednotky navzájem. Jedním z partnerů kontaktního místa „Travellers“ je nyní i Eurojust, zatímco v případě Albánie stále probíhá příslušný správní postup.

Členské státy již začaly využívat informační systém Europolu pro účely boje proti terorismu. Členské státy nyní zaznamenávají jména osob, které jsou konkrétně označeny jako „zahraniční bojovníci“. Pokud jde o využívání informačního systému Europolu, vyvíjí v tomto směru úsilí prozatím 14 členských států.

³ Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2015/219 ze dne 29. ledna 2015, kterým se nahrazuje příloha prováděcího rozhodnutí 2013/115/EU o příručce SIRENE a dalších prováděcích opatřeních k Schengenskému informačnímu systému druhé generace (SIS II), Úř. věst. L 44, 18.2.2015, s. 75).

Ve dnech 11. a 12. května 2015 se v Římě konalo zasedání pracovní skupiny Dumas, jež opět zprostředkoval Europol v úzké spolupráci s italským předsedajícím. Zasedání napomohlo zachovat dynamiku vztahů se sítí národních kontaktních míst zaměřených na problematiku zahraničních teroristických bojovníků, neboť na pořadu jednání byl jednou z priorit plán činnosti související se seznamem záznamů. Pokud jde o informativní činnosti, pracovní skupina DUMAS se rozhodla, že na příští, říjnové zasedání přizve Norsko, Švýcarsko, Austrálii, Úřad USA pro cla a ochranu hranic a Interpol. Seznam ukazatelů pracovní skupiny Dumas byl sloučen s návrhem seznamu společných ukazatelů rizik a předložen Evropské komisi. Bylo rozhodnuto, že pracovní skupina Dumas bude přispívat k aktualizaci společných ukazatelů rizik prováděné každé čtyři měsíce.

V oblasti operativní spolupráce se koncem března 2015 konalo druhé školení a rovněž cvičení s cílem oživit síť první reakce. Síť nyní tvoří dva nebo více vyškolených odborníků z každého členského státu. V druhé polovině roku 2015 se uskuteční třetí školení pro zbývající odborníky z členských států, třetí státy a třetí strany. Předpokládá se, že se budou pravidelně konat cvičení rychlé reakce. Začlenění odborníků ze třetích států do sítě první reakce je součástí filozofie založené na informativní činnosti.

V březnu roku 2015 předložil Europol dokument obsahující návrhy na zlepšení výměny informací a zpravodajských poznatků v oblasti boje proti terorismu v celé EU (dokument 7272/15), který projednal Stálý výbor pro operativní spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti (COSI). V tomto dokumentu je mimo jiné zmíněna možnost zřízení **centra EU pro boj proti terorismu (ECTC)** v rámci stávající organizační struktury Europolu s cílem zajistit využívání existujících platforem a služeb tak, aby bylo dosaženo maximálního účinku.

V Evropském programu pro bezpečnost Komise zřízení takového centra podporuje („*posílení podpůrné funkce Europolu tím, že se jeho kapacity v oblasti prosazování práva v rámci boje proti terorismu sloučí v rámci Europolu do Evropského centra pro boj proti terorismu*⁴“).

⁴ Centrum, vykonávající svoji činnost v rámci právního mandátu Europolu, by zahrnovalo 1) kontaktní místo Europolu „Travellers“ s informacemi o zahraničních teroristických bojovnících a souvisejících teroristických sítích, 2) Program sledování financování terorismu EU-USA (TFTP), 3) FIU.NET, decentralizovaný počítačový systém na podporu finančních zpravodajských jednotek, který bude v roce 2016 začleněn do Europolu, a 4) stávající kapacity Europolu v oblasti střelných zbraní a výbušných zařízení.

V březnu předložil Eurojust výboru COSI návrhy na zlepšení sdílení informací mezi členskými státy a s příslušnými agenturami EU (dokument 7445/15), v nichž poukázal na potřebu zajistit, aby sdílené informace mohly být používány jako důkazy při usvědčování obžalovaných. Jednalo se mimo jiné o:

- výzvu členským státům, aby lépe plnily povinnosti vyplývající z rozhodnutí Rady 2005/671/SVV o výměně informací v oblasti teroristických trestných činů a z článku 13 rozhodnutí o Eurojustu, zejména pokud jde o výměnu informací s Eurojustem ve věcech týkajících se nedovoleného obchodování se střelnými zbraněmi;
- připravenost Eurojustu účastnit se jednání o případném dalším rozvoji Evropského informačního systému rejstříků trestů (ECRIS) s cílem napomoci členským státům v přístupu k informacím o odsouzeních státních příslušníků třetích zemí;
- intenzivnější výměnu informací optimálním využíváním stávajících sítí, například poradního fóra generálních prokurátorů a nejvyšších státních zástupců členských států Evropské unie (dále jen „poradní fórum“), národních zpravodajů pro otázky terorismu, kontaktních míst Eurojustu ve třetích státech nebo Evropské sítě pro justiční vzdělávání (EJTN);
- výzvu členským státům, aby Eurojust více využívaly při operativních případech, zejména koordinační zasedání a koordinační střediska Eurojustu;
- intenzivnější výměnu informací mezi Eurojustem a Europolem;
- odhodlání Eurojustu nadále posilovat operativní a strategickou spolupráci se třetími státy týkající se problematiky zahraničních bojovníků, zejména tím, že posílí spolupráci s USA a s kontaktními místy Eurojustu v Turecku a na západním Balkáně; zvaží případné rozšíření sítě kontaktních míst Eurojustu v zemích severní Afriky a Blízkého východu a případné uspořádání strategického semináře s těmito zeměmi v roce 2015, který by byl zaměřen na justiční spolupráci, včetně výzev souvisejících s řešením problematiky zahraničních bojovníků; bude jednat o otázce vyslání styčných soudců nebo státních zástupců Eurojustu do třetích zemí, včetně jejich úlohy a kritérií pro výběr zemí (například potřeby řešit problematiku související s cestami zahraničních teroristických bojovníků).

Eurojust nadále shromažďoval a analyzoval reakce vnitrostátních justičních orgánů na problematiku zahraničních teroristických bojovníků. Koncem března roku 2015 byl všem národním zpravodajům pro Eurojust zaměřeným na otázky terorismu a styčným soudcům nebo státním zástupcům pro Eurojust z Norska, Švýcarska a USA zaslán dotazník Eurojustu týkající se této záležitosti. Dotazník je zaměřen na vývoj v legislativní oblasti na vnitrostátní úrovni, na výzvy a osvědčené postupy při vyšetřování a stíhání zahraničních teroristických bojovníků, jakož i na úlohu justice v souvislosti s odklonem od teroristické činnosti, rehabilitací, deradikalizací a bojem proti radikalizaci. Odpovědi uvedené v dotazníku budou základem pro diskusi na taktickém zasedání o terorismu pořádaném Eurojustem na konci června roku 2015. Budou použity rovněž jako podklad pro aktualizaci zprávy Eurojustu o zahraničních bojovnicích, která má být předložena koncem roku 2015.

Dne 5. června 2015 Eurojust předloží svá zjištění týkající se reakce justičních orgánů na problematiku zahraničních teroristických bojovníků členům poradního fóra s cílem usnadnit výměnu názorů mezi nejvyššími zástupci orgánů členských států pověřených trestním stíháním. Na konferenci s názvem Boj proti radikalizaci vedoucí k terorismu a násilnému extremismu, kterou ve dnech 21. a 22. května 2015 uspořádala Akademie evropského práva v Trevíru, předložil Eurojust zjištění obsažená v jeho zprávě o zahraničních teroristických bojovnicích soudcům a státním zástupcům a vyzval k lepší výměně informací mezi justičními orgány členských států a s Eurojustem.

V dubnu roku 2015 se Eurojust zapojil do činnosti kontaktního místa „Travellers“ v Europolu a ve vhodných případech bude usnadňovat návazné kroky justičních orgánů v souvislosti s informacemi získanými v rámci tohoto kontaktního místa.

Dne 15. února 2015 jednal výbor CATS o justičním rozměru boje proti terorismu při provádění prohlášení hlav států a předsedů vlád a prohlášení z Rigy. Mezi delegacemi panovala široká shoda ohledně potřeby zvážit konkrétní opatření a posílit provádění nástrojů, které již existují v rámci pěti oblastí činnosti určených v dokumentu předsednictví (5917/15), a to v oblastech i) stanovení trestní odpovědnosti, ii) vedení účinných trestních řízení, iii) výměny informací a spolupráce justičních orgánů, iv) opatření v justičním kontextu zaměřených na odklon od teroristické činnosti, rehabilitaci, deradikalizaci a boj proti radikalizaci a v) spolupráce se třetími zeměmi. Do Evropského programu pro bezpečnost již byla řada konkrétních opatření začleněna.

Při několika příležitostech členské státy upozornily na to, že je nutné posoudit proveditelnost přezkumu stávajícího rámcového rozhodnutí 2002/475/JHA o boji proti terorismu ve znění rámcového rozhodnutí 2008/919/JHA, a to s ohledem na požadavky rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2178 (2014). V Evropském programu pro bezpečnost je plánováno, že „Komise v roce 2015 zahájí posouzení dopadů za účelem aktualizace rámcového rozhodnutí z roku 2008 o boji proti terorismu, která bude provedena v roce 2016“. Uvádí se, že v této souvislosti budou zohledněna jednání o dodatkovém protokolu k Úmluvě Rady Evropy o předcházení terorismu, která v současné době probíhají.

Dne 21. ledna 2015 zřídil Výbor ministrů Rady Evropy Výbor pro problematiku zahraničních teroristických bojovníků a související otázky (COD–CTE), aby vypracoval návrh dodatkového protokolu k Úmluvě Rady Evropy o předcházení terorismu (CETS č. 196), a to s ohledem na rezoluci Rady bezpečnosti OSN 2178, která mimo jiné vyzývá ke stanovení trestní odpovědnosti v souvislosti s cestami do zahraničí za účelem teroristické činnosti, jakož i s organizací a financováním těchto cest.

Dne 13. března 2015 předložila Komise doporučení týkající se návrhu rozhodnutí Rady o zmocnění k jednáním jménem EU. Po velmi intenzivních jednáních Rada dne 1. dubna 2015 výše uvedené rozhodnutí přijala písemným postupem podle čl. 12 odst. 1 jednacího řádu Rady (dokument 7300/3/15 REV 3 EU RESTRICTED). Práce bude pokračovat s cílem umožnit podpis a uzavření protokolu jménem EU, přičemž se očekává předložení příslušného návrhu Komise.

Informace o předchozích odsouzeních jsou pro donucovací a justiční orgány důležitým zdrojem.

Zásadní význam má rychlá a jednoduchá výměna informací obsažených v rejstřících trestů.

V současné době si většina členských států vyměňuje informace prostřednictvím Evropského informačního systému rejstříků trestů, přičemž měsíčně dochází k výměně více než 100 000 zpráv a tento počet stále roste. Plný potenciál systému ECRIS je však uplatňován pouze v případě rejstříků trestů se záznamy o státních příslušnících EU. V současnosti neexistuje účinný systém, který by obsahoval rejstříky trestů se záznamy o státních příslušnících třetích zemí a osobách bez státní příslušnosti.

Komise v současné době zvažuje způsoby, jak tuto otázku řešit. Jedná se rovněž o jednu z priorit Evropského programu pro bezpečnost. Za účelem důkladnějšího posouzení nejvhodnějšího způsobu, jak dále postupovat, bude Komise v příštích týdnech vést konzultace. Řešením by mohlo být vyhledávání v rejstříku pomocí funkce nalezení/nenalezení shody, buď decentralizovaném jako síť FIU-Net (síť finančních zpravodajských jednotek), nebo centralizovaném jako SIS (Schengenský informační systém). V případě nalezení shody by žádající členský stát mohl prostřednictvím ECRIS kontaktovat příslušný členský stát (příslušné členské státy), v kterém je na dotyčnou osobu veden záznam v rejstříku trestů.

4. Boj proti nedovoleným střelným zbraním

Dne 26. března 2015 jednal Stálý výbor pro operativní spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti (COSI) o řadě konkrétních opatření a činností, jejichž provádění bude urychleno, zejména pokud jde o výměnu informací, omezení přístupu k nedovoleným střelným zbraním, likvidaci a deaktivaci střelných zbraní, jakož i spolupráci se třetími zeměmi (dokument 6739/15). K zajištění provádění těchto opatření a činností je nyní zapotřebí vyvinout další úsilí. Členské státy byly vyzvány, aby se zapojily do operačního akčního plánu pro střelné zbraně, a bylo shodně konstatováno, že je třeba zlepšit výměnu informací, stejně jako spolupráci se třetími zeměmi. Výbor COSI tyto čtyři směry činnosti podpořil a zdůraznil, že je třeba provést revizi směrnice o střelných zbraních (směrnice 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní ve znění směrnice 2008/51/ES), zejména pak stanovit vysokou úroveň minimálních norem pro deaktivaci střelných zbraní. Bylo rovněž konstatováno, že je nezbytné zapojit celní orgány a poskytovat odbornou přípravu a že zvláštní výzvu představují internet a darknet.

V Evropském programu pro bezpečnost Komise oznámila svůj záměr přezkoumat v roce 2016 právní předpisy týkající se střelných zbraní a předložit v této souvislosti návrhy s cílem zlepšit sdílení informací, posílit sledovatelnost, standardizovat značení a stanovit společné normy pro neutralizaci střelných zbraní.

Pracovní skupina pro celní spolupráci jednala o boji proti nedovolenému obchodování se střelnými zbraněmi z hlediska celních orgánů, včetně spolupráce mezi celními orgány a policií.

V rámci Pracovní skupiny evropských odborníků na střelné zbraně (EFE), která poskytuje poradenství Pracovní skupině pro vymáhání práva (LEWP), nabídlo Nizozemsko za podpory Spojeného království, že se ujme vedení pracovní skupiny s názvem „*Směrnice o střelných zbraních / právní mezery a upravené zbraně*“. Rovněž podle názoru skupiny EFE je nyní naléhavě nutné se přezkumem dané směrnice zabývat.

V Evropském programu pro bezpečnost také Komise zdůrazňuje význam vnějšího rozměru nedovoleného obchodování se střelnými zbraněmi, zejména pokud jde o země západního Balkánu a země severní Afriky a Blízkého východu.

5. Prohloubení spolupráce bezpečnostních služeb členských států

Z podnětu lotyšského předsednictví informovaly dne 16. dubna 2015 bezpečnostní služby členských států COREPER o vzájemné spolupráci, jež probíhá mimo struktury EU.

6. Financování terorismu

Dne 27. ledna 2015 Komise a Rada ECOFIN přijaly společné prohlášení (dokument 5748/15) v souvislosti s potvrzením balíčku opatření proti praní peněz, přičemž tento balíček zasadily do kontextu boje proti terorismu a zdůraznily nezbytnost dalšího úsilí, například pokud jde o posílení spolupráce na evropské úrovni mezi finančními zpravodajskými jednotkami v oblasti boje proti financování terorismu a řešení rizik financování terorismu prostřednictvím nadnárodního posouzení rizik EU.

Na zasedání dne 20. dubna 2015 přijala Rada postoj v prvním čtení ohledně nových pravidel, jejichž cílem je předcházet praní peněz a financování terorismu. Evropský parlament, s nímž bylo dosaženo dohody dne 16. prosince 2014, přijal výše uvedený balíček dne 20. května 2015.

Směrnice a nařízení o boji proti praní peněz posílí pravidla EU proti praní peněz a financování terorismu a zajistí soulad s přístupem uplatňovaným na mezinárodní úrovni, zejména Finančním akčním výborem (FATF). Nařízení se zabývá konkrétněji informacemi doprovázejícími převody peněžních prostředků.

Dne 31. března 2015 zaslali ministři financí Německa a Francie společný dopis Evropské komisi, v němž ji vyzvali, aby přijala nové iniciativy na úrovni EU týkající se financování terorismu, včetně systému zmrazování aktiv teroristů se sídlem v EU bez vazby na mezinárodní teroristické organizace (článek 75 Lisabonské smlouvy), posílení kontroly anonymních platebních nástrojů, regulačního rámce pro předcházení hotovostním platbám za umělecká díla (kulturní dědictví), zesílené hloubkové kontroly finančních toků do vysoce rizikových oblastí a zlepšení přístupu finančních zpravodajských jednotek k bankovním údajům v centralizovaných rejstřících.

V souvislosti s reakcí EU na fenomén zahraničních bojovníků v Sýrii a Iráku bylo v rámci Programu sledování financování terorismu (TFTP) dosud poskytnuto 1 344 informačních hlášení dvanácti členským státům EU, která se týkala výhradně této hrozby. Útvar Europolu pro zpravodajství v oblasti boje proti terorismu a finanční zpravodajství poskytuje orgánům členských států odborné analytické, strategické a operativní poznatky, včetně operativní podpory na místě a analytických metod (tj. odhalování trendů a vzorců, pokud jde o způsoby obstarávání potřeb a dodavatelské řetězce teroristických skupin, kontrola aktiv, analýza schémat cestovních aktivit). Po začlenění finančních zpravodajských jednotek do Europolu v roce 2016 se zlepší možnost poskytovat odborné finanční poradenství v oblasti boje proti terorismu.

7. Směrnice o bezpečnosti sítí a informací

Cílem tohoto návrhu, který je součástí strategie kybernetické bezpečnosti Evropské unie, je zavést nezbytné mechanismy na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU, jejichž účelem je zlepšit úroveň bezpečnosti a reagovat na kybernetické hrozby s cílem zajistit bezpečné a důvěryhodné digitální prostředí v celé EU. V říjnu a v listopadu roku 2014 se konaly dva trialogy, po nichž následovala technická jednání s Evropským parlamentem, jež proběhla v posledních týdnech. Dne 30. dubna 2015 se uskutečnil třetí trialog, avšak všechny otázky nebyly dosud zcela vyřešeny. V politické rovině podporují Evropský parlament i Rada rychlé dosažení dohody ohledně návrhu, neboť shodně kladou velký důraz na to, že je třeba ještě více zabezpečit informační a komunikační systémy EU.

Pokud však jde o věcnou stránku, stále ještě zbývá vyřešit několik základních otázek, jako je rozsah a úroveň harmonizace, jakož i územní působnost a vymáhání. V souladu s požadavkem vzneseným na zasedání trialogu poskytla Komise dne 27. května k nedořešeným otázkám podrobnější informace, na jejichž základě byla zahájena další technická jednání. Příští trialog zatím nebyl naplánován, předsednictví je však i nadále odhodláno usilovat o to, aby v průběhu června bylo dosaženo pokroku.

Strategie kybernetické bezpečnosti EU zahrnuje rovněž řadu opatření, jejichž cílem je podpora jednotného trhu s produkty v oblasti kybernetické bezpečnosti, jakož i podpora investic do výzkumu a vývoje a inovací. Rozvoj jednotného digitálního trhu je rovněž hlavním cílem Digitální agendy vypracované Komisí, přičemž jedním z jejích pilířů je posílení důvěry a bezpečnosti online, na nichž závisejí růst evropské ekonomiky a rozvoj silného digitálního podnikatelského sektoru. Komise předložila dne 6. května 2015 balíček týkající se jednotného digitálního trhu, v němž je kladen důraz na úzkou vazbu mezi fungováním jednotného digitálního trhu a kybernetickou bezpečností. Strategie pro jednotný digitální trh zahrnuje legislativní i nelegislativní opatření a bude zaměřena na zlepšení přístupu k digitálnímu zboží a službám v celé Evropě, vytvoření náležitých podmínek pro digitální sítě a služby a maximalizaci růstového potenciálu digitální ekonomiky.

V Evropském programu pro bezpečnost, který předložila Komise dne 28. dubna 2015, byla společně s terorismem a organizovanou trestnou činností označena za prioritu kyberkriminalita, a to s ohledem na její výrazný přeshraniční rozměr i na skutečnost, že se jedná o oblast, v níž mohou opatření EU přinést konkrétní výsledky. V programu je zdůrazněn význam plného provádění stávajících právních předpisů EU, spolupráce se soukromým sektorem a činnosti Evropského centra pro boj proti kyberkriminalitě v rámci Europolu i činnosti Eurojustu. Bude zapotřebí se zabývat překážkami, jež brání vyšetřování trestné činnosti, zejména pokud jde o otázky příslušnosti soudů a pravidla týkající se přístupu k důkazům a informacím, provádění stávajících politik v oblasti kybernetické bezpečnosti, kybernetické útoky, posílení opatření pro budování kybernetických kapacit v rámci nástrojů vnější pomoci a přezkum právních předpisů v oblasti boje proti podvodům a padělání bezhotovostních platebních prostředků.

II. PŘEDCHÁZENÍ RADIKALIZACI A OCHRANA HODNOT

1. Posílení schopností oznamování internetového obsahu, včetně zřízení jednotky pro oznamování internetového obsahu v rámci Europolu

Dne 12. března 2015 se Rada pro spravedlnost a vnitřní věci dohodla, že na základě projektu „Check the Web“ **vytvoří Europol do 1. července 2015 jednotku EU pro oznamování internetového obsahu (dále jen „EU IRU“), která bude plnit tyto čtyři úkoly:**

- koordinovat a sdílet úkoly spočívající v určování (označování) teroristického a násilného extremistického on-line obsahu s příslušnými partnery;
- provádět a podporovat rychlé, účinné a efektivní oznamování, v úzké spolupráci s odvětvím;
- podporovat příslušné orgány, a to poskytováním strategické a operativní analýzy;
- působit jako evropské centrum excelence pro výše uvedené úkoly.

Europol předložil v březnu roku 2015 výboru COSI koncepční dokument (7266/15), který byl dále rozpracován v návrhu, o němž na zasedání uspořádaném Europolem v dubnu roku 2015 jednali odborníci z členských států, Komise a úřadu protiteroristického koordinátora. S ohledem na další jednání odborníků, vedená i se zástupci odvětví, může být dne 1. července 2015 zahájena pilotní fáze EU IRU, po níž bude ode dne 1. ledna 2016 následovat druhá fáze tak, aby jednotka byla plně funkční ke dni 1. července 2016. Tento přístup spočívající v postupném zavádění umožní, aby během tohoto procesu byly prováděny úpravy. Očekává se, že za účelem vytvoření sítě a navázání spolupráce jmenují členské státy pro EU IRU národní kontaktní osoby. Služby poskytované EU IRU členským státům se budou lišit v závislosti na potřebách a kapacitách jednotlivých členských států.

2. Argumentace zpochybňující ideologii

Komise připravuje vytvoření fóra s internetovými společnostmi. Tato příprava *fóra s poskytovateli internetových služeb* doplňuje činnost jednotky EU IRU. Komise oznámila, že na podzim roku 2015 zprovozní na úrovni EU fórum se společnostmi v oblasti informačních technologií (IT), jehož prostřednictvím budou moci komunikovat s donucovacími orgány a občanskou společností. Fórum se bude ve spolupráci s IT společnostmi zabývat rovněž obavami donucovacích orgánů, pokud jde o nové technologie šifrování.

Poradní tým pro strategickou komunikaci ohledně Sýrie (SSCAT) je projektem, prováděným pod vedením Belgie a sestávajícím ze dvou složek: první je operativní konzultační služba, která má poskytovat poradenství členským státům při provádění komunikačních kampaní zaměřených na boj proti násilnému extremismu a terorismu. Druhou složkou je síť, jejímž prostřednictvím si zástupci členských států vyměňují osvědčené postupy v oblasti komunikace zaměřené na boj proti násilnému extremismu a terorismu. Projekt je financován formou 18měsíčního grantu od Evropské komise. V první polovině roku 2015 poradní tým SSCAT navštívil nebo teprve navštíví celkem deset členských států. Od začátku roku 2015 se konala dvě zasedání sítě SSCAT, do níž je v současné době zapojeno více než dvacet zúčastněných členských států.

Dne 11. března, který je Dnem památky obětí terorismu, uspořádala Komise s organizacemi obětí každoroční akci, na níž byl dán prostor vyjádřením obětí terorismu.

Komunikace a boj proti terorismu

Po teroristických útocích v Paříži byla na webové platformě pro Integrovaná opatření EU pro politickou reakci na krize (IPCR), která je hlavním komunikačním nástrojem IPCR, vytvořena složka pro komunikaci zaměřenou na boj s terorismem. Cílem tohoto fóra je přispět k připravenosti a usnadnit politickou reakci na případné budoucí teroristické činy. Umožňuje výměnu informací a představuje registr relevantních informací týkajících se procesu politického rozhodování na úrovni EU i v rámci členských států (například politická prohlášení, strategie pro komunikaci s veřejností, programy tematických jednání a akcí atd.). Informace nejsou utajované a jsou sdíleny na dobrovolném základě.

Ke složce pro komunikaci zaměřenou na boj s terorismem mají přístup členské státy, předseda Evropské rady, Komise, ESVČ, protiteroristický koordinátor a agentury EU. Tento nástroj byl vytvořen na pomoc členským státům a může být podle jejich potřeb dále rozvinut, aniž by však nahradil stávající komunikační kanály (zejména pokud jde o operativní či utajované informace).

„Benátský klub“ (neformální síť vedoucích pracovníků odpovědných v členských státech za komunikaci) se v červnu roku 2015 setká na zasedání ve Vídni, které bude zaměřeno na komunikační výzvy související s předcházením radikalizaci a na němž se uskuteční výměna názorů na komunikační strategie a činnosti členských států. Pozornost bude věnována používání nových mediálních nástrojů (účinnost, dostupnost, informativní činnost, monitorování).

3. Rehabilitace v justičním kontextu, mimo jiné ve věznicích

Z podnětu lotyšského předsednictví jednali o tomto tématu dne 13. března během pracovního oběda ministři spravedlnosti. Společně s lucemburským předsednictvím a za podpory protiteroristického koordinátora EU hodlá komisařka Věra Jourová ve dnech 19. a 20. října uspořádat o otázce rehabilitace v justičním kontextu, mimo jiné ve věznicích, ministerskou konferenci. Jako první krok uspořádala Komise dne 18. května 2015 společně s Mezinárodním střediskem pro boj proti terorismu se sídlem v Haagu setkání odborníků s justičními a vězeňskými orgány a s odborníky na radikalizaci.

Na podporu příslušných iniciativ Komise přesměrovala finanční nástroje pro justici: prostřednictvím změny ročního pracovního plánu v oblasti justice na rok 2015 byla na seznam priorit doplněna témata boje proti radikalizaci a terorismu. Z celkového objemu prostředků ve výši 5,5 milionů EUR vyčlenila komisařka Věra Jourová v rámci výzvy k překládání návrhů v oblasti justičního vzdělávání 1,5 milionu EUR; z celkového objemu prostředků ve výši 3,3 milionů EUR pak v rámci výzvy k předkládání návrhů v oblasti justiční spolupráce vyčlenila 1 milion EUR. Výzva k předkládání návrhů v oblasti evropského justičního vzdělávání bude zveřejněna v létě roku 2015, přičemž žádosti budou muset být podány do podzimu téhož roku. Důraz bude kladen na odbornou přípravu pracovníků v dané oblasti a na projekty, které usnadní výměnu osvědčených postupů mezi aktéry působícími v našich systémech trestního soudnictví. Evropská síť pro justiční vzdělávání upravila na žádost Evropské komise svůj program odborné přípravy a doplnila do něj odborné semináře zaměřené na boj proti radikalizaci a terorismu, jakož i výměny a studijní pobyty státních zástupců v letech 2015 a 2016.

Komise dále zintenzivní svoji dlouhodobou spolupráci s Evropskou organizací vězeňských a nápravných zařízení (EuroPrise) a s Konfederací pro probaci v Evropě (CEP) s cílem řešit otázku rehabilitace, včetně deradikalizace a předcházení radikalizaci ve věznicích. Jedná se rovněž o jednu z priorit Evropského programu pro bezpečnost.

Na tuto otázku upozorňuje pracovníky působící v této oblasti také síť pro zvyšování povědomí o radikalizaci. Například ve dnech 15. a 16. června se bude v Bruselu konat zasedání odborníků, kteří se budou zabývat otázkou navracejících se zahraničních bojovníků, včetně rehabilitace a radikalizaci ve věznicích.

4. Iniciativy v oblasti vzdělávání

Dne 17. března 2015 se uskutečnilo neformální zasedání ministrů školství EU, které bylo společnou iniciativou francouzské vlády, Evropské komise a lotyšského předsednictví a které se zabývalo otázkou, jak předcházet radikalizaci. Na zasedání bylo přijato prohlášení o prosazování občanství a společných hodnot svobody, tolerance a nediskriminace v procesu vzdělávání, které bude případně dále rozpracováno prostřednictvím závěrů Rady. Uvedenou otázkou se Rada pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport opět zabývala na zasedání dne 18. května 2015. V zájmu podpory tohoto úsilí má Komise v úmyslu mobilizovat programy financování cílenějším způsobem.

Jak je uvedeno v Evropském programu pro bezpečnost, pro Komisi je prioritní boj proti radikalizaci a marginalizaci mladých lidí a podpora začleňování pomocí řady konkrétních opatření stanovených ve strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy („ET 2020“), evropské strategii pro mládež, pracovním plánu EU v oblasti sportu a pracovním plánu pro kulturu. Na podporu těchto činností uvolní Komise finanční prostředky z programů Erasmus+ a Kreativní Evropa; půjde mimo jiné o větší podporu mobility učitelů a pracovníků s mládeží, výměn mládeže a dobrovolnictví, strategických partnerství v oblasti vzdělávání a politiky mládeže, nadnárodních sítí, platforem pro spolupráci škol, společných projektů týkajících se výchovy k občanství a partnerství pro spolupráci v oblasti sportu. Komise rovněž zahájí další výzkum v rámci programu Horizont 2020 (*konkrétně jeho části „společenské výzvy“ a „věda se společností a pro společnost“*) s cílem lépe porozumět příčinám a projevům radikalizace.

Komise rovněž prozkoumá možnosti užší spolupráce mezi oblastí vzdělávání a dalšími oblastmi, jako jsou kultura, sport, zaměstnanost, sociální podpora, zabezpečení a jiné formy činnosti zaměřené na sociální začleňování.

5. Komunikační strategie, jejichž cílem je prosazovat toleranci, nediskriminaci, základní svobody, mezináboženský a jiný komunitní dialog

Z podnětu lotyšského předsednictví a Francie vydali ministři kultury EU dne 11. ledna 2015 společné prohlášení na obranu svobody projevu a umělecké svobody.

Z podnětu lotyšského předsednictví se dne 21. dubna 2015 v rámci Rady pro obecné záležitosti uskutečnilo během pracovního oběda jednání o možném provádění a plnění těchto opatření na základě prohlášení Francie, místopředsedy Komise Franse Timmermanse a protiteroristického koordinátora.

Komise se zavázala, že v zájmu zlepšení vzájemné spolupráce a politické angažovanosti na podporu a ochranu základních práv bude každoročně pořádat kolokvium o aktuální situaci v oblasti základních práv v EU. První kolokvium, které se uskuteční v říjnu roku 2015, se zaměří na podporu tolerance a úcty, zejména za účelem prevence a potírání nenávisti vůči Židům a muslimům. Kolokviu budou předcházet konzultace s občanskou společností a zúčastněnými stranami, včetně dvou dialogů na vysoké úrovni – s náboženskými vůdci a se zástupci nekonfesionálních organizací.

Dne 8. května 2015 přijala Komise výroční zprávu o uplatňování Listiny základních práv EU, která zdůrazňuje, že při přijímání bezpečnostních opatření je třeba zajistit plné dodržování a prosazování základních práv. Na základě této zprávy bude Rada o listině jednat v rámci každoroční rozpravy dne 23. června 2015.

Pokud jde o pochopení a řešení výzev v souvislosti s ochranou základních práv všech osob v EU, byla orgánům EU a jejím členským státům nadále nápomocna Agentura Evropské unie pro základní práva.

6. Odborná příprava, pracovní příležitosti, sociální začlenění

Rada pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele přijala dne 9. března z podnětu lotyšského předsednictví závěry nazvané „Směrem k inkluzivnějším trhům práce“ (6182/15), v nichž se navrhuje řada opatření, včetně podpory opatření ke zvýšení inkluzivnosti trhů práce prostřednictvím využívání finančních nástrojů, jako jsou Evropský sociální fond a program Evropské unie pro zaměstnanost a sociální inovace (EaSI), s důrazem na dosažení toho, aby se na trhu práce zlepšilo začlenění znevýhodněných skupin.

Jak je uvedeno v Evropském programu pro bezpečnost, Evropský sociální fond poskytuje finanční podporu členským státům na prosazování sociálního začleňování a boje proti chudobě a všem formám diskriminace. Nejméně 20 % celkových zdrojů tohoto fondu musí být v jednotlivých členských státech vyčleněno na „Podporu sociálního začleňování a boj proti chudobě a jakékoli diskriminaci“. Prostředky přidělené na tuto oblast uvedenou 20% prahovou hranici celkově značně převyšují. 60,54 % prostředků Evropského sociálního fondu a Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí se soustředí na následujících pět priorit uvedeného fondu: aktivní začleňování, udržitelná integrace mladých lidí, přístup k zaměstnání, předčasné ukončování školní docházky a celoživotní učení.

V kontextu evropského semestru se některá doporučení pro jednotlivé země zaměřují na lepší začlenění osob z rodin migrantů na trh práce.

III. SPOLUPRÁCE S NAŠIMI MEZINÁRODNÍMI PARTNERY

Prioritou je provádět ambiciózní závěry o boji proti terorismu, které přijala Rada pro zahraniční věci dne 9. února 2015 a kterými dále rozpracovala pokyny hlav států a předsedů vlád, pokud jde o mezinárodní spolupráci.

1. Řešit krize a konflikty, zejména v našem jižním sousedství, na základě strategického přehodnocení našeho přístupu

Na zasedání konaném v dubnu roku 2015 Rada pro zahraniční věci předložila a projednala druhý politický rámec pro krizový přístup týkající se Libye. Součástí tohoto rámce byly i aspekty boje proti terorismu. Jakmile to podmínky na místě umožní, bude na základě uvedeného rámce a dalšího vývoje vypracována protiteroristická strategie pro Libyi.

Pokud jde o Sýrii/Irák, EU přijala dne 16. března 2015 regionální strategii EU pro Sýrii a Irák, jakož i hrozbu, již představuje ISIL/Dá'iš, a nyní se zaměřuje na její provádění.

Co se týče Jemenu, EU přijala v roce 2013 akční plán pro boj proti terorismu pro oblast Afrického rohu / Jemenu. Provádění tohoto akčního plánu je vzhledem k napjaté politické situaci pozastaveno.

- 2. Více spolupracovat s třetími zeměmi v bezpečnostních otázkách a boji proti terorismu, zejména na Blízkém východě, v severní Africe a v oblasti Sahelu, ale i na západním Balkánu, mimo jiné prostřednictvím nových projektů budování kapacit (např. hraniční kontroly) s partnery a lépe cílené pomoci EU**

Země Blízkého východu a severní Afriky

Vysoká představitelka, místopředsedkyně Komise Federica Mogheriniová stanovila pro provádění závěrů Rady pro zahraniční věci mimo jiné tyto politické priority: zahájení cílených a posílených dialogů o bezpečnosti a boji proti terorismu, vypracování akčních plánů pro boj proti terorismu, uspořádání seminářů věnovaných boji proti terorismu, vyslání odborníků na bezpečnost a boj proti terorismu k delegacím EU, nové dvoustranné projekty v oblasti budování kapacit, strategická komunikace, lepší prezentace agentur a nástrojů v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí v zemích Blízkého východu a severní Afriky a ministerské zasedání Euromed věnované problematice zahraničních teroristických bojovníků. Politické priority byly pro účely provádění shrnuty a toto shrnutí bylo poskytnuto členským státům. Delegace EU byly vybídnuty, aby k provádění aktivně přispívaly.

Byl proveden výběr **odborníků na boj proti terorismu a bezpečnost** poskytnutých členskými státy, kteří mají být vysláni do osmi klíčových delegací EU, přičemž tento proces úspěšně pokračuje a nejpozději v září bude završen.

Prioritní záležitostí je spolupráce v oblasti boje proti terorismu s **Tuniskem a Libanonem**: vysoká představitelka, místopředsedkyně Komise Federica Mogheriniová vyzvala na zasedání Výboru pro přidružení Tunisko k zapojení do boje proti terorismu a v Tunisu se zúčastnila pochodu na protest proti útoku na muzeum Bardo. Po tomto útoku navštívili Tunisko dne 30. března 2015 i předseda Evropské rady Donald Tusk spolu s protiteroristickým koordinátorem. V únoru roku 2015 se v Tunisku uskutečnila pod vedením protiteroristického koordinátora, kterého doprovázela ředitelka ESVČ pro mnohostranné otázky, mise se zapojením několika útvarů, jejímž cílem bylo určit oblasti, v nichž by bylo možné poskytovat pomoc v rámci boje proti terorismu. Připravuje se projekt věnovaný boji proti terorismu, který má být zahájen co nejdříve: vysoká představitelka, místopředsedkyně Komise Federica Mogheriniová zaslala v květnu tuniskému předsedovi vlády dopis a memorandum, v nichž nabídla pomoc v konkrétních oblastech a spolupráci v boji proti terorismu, na jejichž základě jsou ve spolupráci s Tuniskem vyvíjena opatření pomoci.

Návštěva tuniského předsedy vlády v Bruselu ve dnech 27. a 28. května poskytla příležitost seznámit se s názory Tuniska na toto memorandum o boji proti terorismu, jenž bude základem budoucího protiteroristického akčního plánu s Tuniskem a v němž je mimo jiné stanoveno, že je třeba co nejdříve – uvádí se červen 2015 – uspořádat dialog mezi EU a Tuniskem o bezpečnosti a boji proti terorismu. Rovněž se připravuje projekt v hodnotě 25 milionů týkající se reformy bezpečnostního sektoru (má být zahájen v polovině roku 2016), který zahrnuje i aspekty boje proti terorismu. V dubnu roku 2015 se Eurojust zúčastnil zasedání Podvýboru pro bezpečnost a spravedlnost s Tuniskem a nabídl užší spolupráci, mimo jiné uspořádání návštěvy Eurojustu pro tuniské úředníky a uspořádání semináře se zeměmi Blízkého východu a severní Afriky koncem roku 2015 / počátkem roku 2016 zaměřeného na justiční spolupráci v boji proti terorismu, a vyzval Tunisko ke jmenování dalších kontaktních osob.

Dne 23. února 2015 se v **Libanonu** uskutečnil **seminář věnovaný boji proti terorismu**, jehož se zúčastnily všechny příslušné služby z Libanonu, ESVČ, Komise, protiteroristický koordinátor, agentury EU Europol a CEPOL a členské státy. Byly určeny oblasti pro budování kapacit a spolupráci. Na tomto základě se vypracovává akční plán pro boj proti terorismu a projekt v oblasti budování kapacit.

Dne 23. června bude v Ankaře uspořádán **seminář s Tureckem věnovaný boji proti terorismu**.

Co nejdříve se uskuteční **posílené a cílené dialogy o bezpečnosti a boji proti terorismu s Marokem a Libanonem**.

Rovněž bylo dosaženo pokroku v **projektech** zaměřených na **budování kapacit, zejména v oblasti řešení krizí**:

Politický a bezpečnostní výbor schválil dne 5. května 2015 projekt pro **předcházení radikalizaci v Jordánsku** (10 milionů EUR, krátkodobá složka nástroje přispívajícího ke stabilitě a míru).

Projekt pomůže jordánským orgánům vypracovat a zavést preventivní strategii a politiky a podpoří rovněž organizace občanské společnosti činné v této oblasti. Bude zahájen po skončení léta.

Dne 5. května 2015 schválil Politický a bezpečnostní výbor projekt pro zmírnění sociálního napětí a předcházení radikalizaci v **Libanonu** (2,5 milionů EUR, krátkodobá složka nástroje přispívajícího ke stabilitě a míru). Cílem tohoto projektu je předejít konfliktu mezi uprchlíky a hostitelskými komunitami. Projekt podpoří místní finanční a operační kapacitu a sociální služby, jakož i místní mediální kampaně na podporu míru. Bude zaměřený rovněž na budování kapacit a odbornou přípravu a informační činnosti s cílem posílit schopnost náboženských institucí bojovat proti násilnému extremismu.

Politický a bezpečnostní výbor schválil v únoru projekt budování kapacit pro boj proti terorismu pro **Irák**, který bude rovněž zahájen po skončení léta (3,5 milionů EUR, krátkodobá složka nástroje přispívajícího ke stabilitě a míru). Tento projekt, zejména ve spolupráci s poradcem pro národní bezpečnost, napomůže Iráku zlepšit sdílení informací, vypracovat a provádět komplexní protiteroristickou strategii respektující lidská práva a zaměřit se na předcházení radikalizaci, jakož i reakci trestního soudnictví na terorismus.

Politický a bezpečnostní výbor schválil v únoru projekt, který má provádět **Evropská policejní akademie (CEPOL)** a který bude zahájen po skončení léta (2,5 milionů EUR, krátkodobá složka nástroje přispívajícího ke stabilitě a míru). Evropská policejní akademie uspořádá výměny s protějšky z členských států EU, studijní návštěvy v členských státech, agenturách a orgánech EU a cílenou odbornou přípravu pro úředníky z regionu Blízkého východu a severní Afriky, kteří se zabývají bojem proti terorismu.

Politický a bezpečnostní výbor schválil v únoru **projekt strategické komunikace** pro region Blízkého východu a severní Afriky, poskytující zainteresovaným zemím poradenství, jak účinně reagovat na propagandu Dá'iš (3,3 milionů EUR, krátkodobá složka nástroje přispívajícího ke stabilitě a míru). V současné době probíhají jednání s prováděcími partnery.

Komise v dubnu roku 2015 schválila projekt (5 milionů EUR, evropský nástroj sousedství), jenž bude zahájen v červnu a jehož cílem je pomoci zemím Blízkého východu a severní Afriky, Turecku a oblasti Balkánu **provádět rezoluci Rady bezpečnosti OSN 2178** (aspekty trestního soudnictví a prosazování práva týkající se zahraničních teroristických bojovníků) a který provádí Úřad OSN pro drogy a kriminalitu. Tento projekt již byl oficiálně zahájen.

Komise schválila projekt, který má zemím **Maghrebu a Sahelu** pomoci při **předcházení radikalizaci** (práce s občanskou společností) (5 milionů EUR, evropský nástroj sousedství); tento projekt bude zahájen v červnu roku 2015 a bude jej provádět Výzkumný institut OSN pro otázky meziregionálního zločinu a trestní spravedlnosti.

V rámci krátkodobé složky nástroje přispívajícího ke stabilitě a míru (reakce na krize) byl zahájen projekt v oblasti **předcházení radikalizaci a násilnému extremismu v oblasti Sahelu/Maghrebu** (a v Nigérii, Kamerunu a Středoafričské republice) s názvem „Programme de Prévention Régionale de l'Extémisme Violent de l'Union européenne – PPREV-UE“ (regionální program EU pro předcházení násilnému extremismu) (1,675 milionu EUR), jenž přímo na místě zajišťuje výzkum, poradenství a odbornou přípravu / vedení pro subjekty s rozhodovací pravomocí na všech úrovních v dotčených zemích – vlády, místní orgány, občanskou společnost, mezinárodní organizace a další dárce, včetně Evropské unie (delegací EU) a jejích členských států.

V rámci dlouhodobé složky nástroje přispívajícího ke stabilitě a míru byly ve spolupráci s **Mezinárodním ústavem pro spravedlnost a právní stát**, se sídlem na **Maltě**, zahájeny v kontextu Globálního fóra pro boj proti terorismu dva projekty pro země Blízkého východu a severní Afriky, které umožňují poslancům a soudcům nejvyššího soudu výměnu se svými protějšky z Evropy a prohlubování znalostí o rozhodnutích, právních předpisech a dohledu v oblasti boje proti terorismu, které respektují lidská práva. Pokračovala příprava projektu pro oblast Blízkého východu a severní Afriky zaměřeného na boj proti terorismu a financovaného v rámci dlouhodobé složky nástroje přispívajícího ke stabilitě a míru částkou ve výši 14 milionů EUR.

V březnu roku 2014 byl zahájen projekt s názvem „**Podpora vyšetřování a stíhání v souladu se zásadami právního státu v oblasti Maghrebu**“ (3 miliony EUR), který provádí Úřad OSN pro drogy a kriminalitu ve spolupráci s výkonným ředitelstvím Protiteroristického výboru OSN za účelem posílení kapacity úředníků působících v oblasti trestního soudnictví a v donucovacích orgánech, pokud jde o účinné vyšetřování a stíhání teroristických činů a rozhodování o nich, při plném dodržování lidských práv. Tento projekt zahrnuje Maroko, Alžírsko, Tunisko a Libyi. Na regionální úrovni se účastní i Mauritanie. V lednu roku 2015 se v Tunisu uskutečnil vnitrostátní seminář pro Tunisko, který byl věnován využívání zvláštních vyšetřovacích postupů pro účely boje proti terorismu, s řádným zohledňováním zásad právního státu a lidských práv. Ve dnech 25. až 27. února 2015 byla ve spolupráci s Mezinárodním ústavem pro spravedlnost, výkonným ředitelstvím Protiteroristického výboru OSN a Středomořským parlamentním shromážděním uspořádána v Senátu v Římě regionální akce věnovaná otázce dohledu poslanců nad donucovacími orgány a bezpečnostními službami. Ve dnech 4. až 6. března 2015 se v Rabatu konal vnitrostátní seminář na téma „Výzvy a osvědčené postupy týkající se rozhodování soudů o teroristických činech“. Ve dnech 12. až 14. května 2015 proběhne v Tunisu vnitrostátní seminář s názvem „Posílení právních a institucionálních opatření na podporu obětí terorismu“.

V rámci evropského nástroje sousedství byl schválen projekt **Euromed Police IV** (4,8 milionů EUR), jenž bude zahájen koncem roku 2015 a od roku 2016 bude prováděn v úzké spolupráci s Interpolem, Cepolem a Europolem. Boj proti terorismu a organizované trestné činnosti budou pravděpodobně patřit k hlavním prioritám tohoto nového projektu, v jehož rámci bude vypracována evropsko-středomořská strategie pro spolupráci v zájmu zvýšení bezpečnosti občanů, posílena strategická a operační spolupráce, poskytnuta cílená odborná příprava a zajištěno budování kapacit v prioritních oblastech.

Protiteroristický koordinátor připravuje dokument, jenž má usnadnit strategické jednání o větším **využívání nástrojů v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí, včetně** externího využívání **agentur působících v oblasti SVV**, zejména v zemích Blízkého východu a severní Afriky, a o vytvoření kanálů pro výměnu informací.

Připravuje se **třetí zasedání Euromed věnované problematice zahraničních teroristických bojovníků**, které se má uskutečnit ve druhé polovině září v Bagdádu.

Vysoká představitelka, místopředsedkyně Komise Federica Mogheriniová vyzvala delegace EU a příslušné útvary ESVČ a Komise, aby **přezkoumaly programování současných i budoucích projektů** EU a v případech, kdy je to možné a vhodné, do nich začlenily boj proti terorismu, například v kontextu právního státu, reformy bezpečnostního sektoru, policie, justice, vězeňství, projektů v oblasti hranic, ale rovněž v souvislosti s předcházením radikalizaci skupin v občanské společnosti, s oblastí mládeže, se vzděláváním a mediálními projekty.

Dne 22. dubna 2015 proběhl v Bahrajnu seminář na vysoké úrovni, který byl uspořádán s **Radou pro spolupráci v Zálivu** a zabýval se otázkou financování terorismu. V únoru roku 2015 uspořádala ESVČ spolu s USA **setkání odborníků na téma financování boje proti Islámskému státu**; tohoto setkání se zúčastnily členské státy EU, orgány EU, protiteroristický koordinátor, agentury EU (Europol, CEPOL), Austrálie, Kanada, Island, Japonsko, Norsko, Švýcarsko, USA, OSN a Rada Evropy.

Západní Balkán

V první polovině roku 2015 se konala tři neformální zasedání věnovaná boji proti terorismu na západním Balkánu. Účelem zasedání bylo zmapovat stávající iniciativy EU v oblasti boje proti terorismu, jakož i bilaterální činnosti členských států a zefektivnit úsilí v oblasti spolupráce. Komise tento proces podporuje a rozhodla se, že bude financovat klíčové priority, jež nyní vypracuje příslušná skupina v zájmu posílení protiteroristické spolupráce s tímto důležitým regionem.

Dne 20. března 2015 uspořádalo Rakousko ministerskou konferenci se státy západního Balkánu, komisařem pro vnitřní věci a protiteroristickým koordinátorem EU a při této příležitosti bylo přijato prohlášení, v němž jsou formulovány návrhy na spolupráci se státy západního Balkánu, přičemž je prosazován třístupňový přístup (formování – prevence – reakce) v zájmu lepšího soužití ve svobodě a bezpečnosti opírajícího se o základní práva a hodnoty, jakož i za účelem společného boje proti násilnému extremismu. Zvláštní pozornost byla věnována vypracování komunikačních strategií za účelem prosazování tolerance a respektu, nediskriminace, základních svobod a solidarity, jakož i posílení mezikulturního dialogu se zeměmi západního Balkánu i mezi nimi navzájem.

3. Trvalá a koordinovaná mezinárodní spolupráce s OSN a Globálním fórem pro boj proti terorismu, jakož i s příslušnými regionálními iniciativami

Vysoká představitelka, místopředsedkyně Komise Federica Mogheriniová a protiteroristický koordinátor se zúčastnili summitu a ministerského zasedání věnovaných boji proti násilnému extremismu, které v únoru roku 2015 uspořádali prezident Barack Obama a ministr zahraničních věcí John Kerry EU se angažuje v činnostech navazujících na summit a v přípravách druhého summitu, který se má uskutečnit v září v rámci zasedání Valného shromáždění OSN.

EU je členem koalice proti Islámskému státu a účastnila se jejích zasedání i schůzek jejích pracovních skupin.

Evropská unie je plnoprávným členem Globálního fóra pro boj proti terorismu a účastnila se zasedání jeho koordinačního výboru, plenárních zasedání i příslušných seminářů a společně s Tureckem nadále spolupředsedá pracovní skupině tohoto fóra pro oblast Afrického rohu. EU a Turecko uspořádaly v březnu roku 2015 v Kampale čtvrté plenární zasedání a prezentační akci Pracovní skupiny pro oblast Afrického rohu.

4. Mezikulturní a mezicivilizační dialog v zájmu společného prosazování základních svobod

Pod vedením vysoké představitelky, místopředsedkyně Komise Federicy Mogheriniové se EU zabývá například možnostmi navázání relevantních dialogů v oblasti kultury. Federica Mogheriniová vyzvala delegace EU v regionu Blízkého východu a severní Afriky, oblasti Perského zálivu a v Turecku, aby zavedly častější intelektuální výměny a podpořily širší tematické dialogy o kořenech terorismu a radikalizace a jejich důsledcích pro naše společnosti, jakož i veřejné akce věnované otázkám souvisejícím s hodnotami a základními právy, včetně svobody projevu a tolerance.

V současnosti se vytváří **pracovní skupina pro strategickou komunikaci**, jejímž cílem je zlepšit komunikaci EU v zemích Blízkého východu a severní Afriky a která zahrnuje ESVČ, včetně delegací EU, protiteroristického koordinátora, Komisi a poradní tým pro strategickou komunikaci ohledně Sýrie.